

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/338
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.5.2022/10
Karar Numarası : 2022/276
Başvuran : M. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, işyerinde yıldırma (mobbing) iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran dilekçesinde;

a) Afyonkarahisar İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ... Ortaokulunda matematik öğretmeni olarak görev yaptığını, Okul Müdürü T. S'nin özel hayatına müdahale ettiğini ve bu sebeple psikolojik şiddete maruz kaldığını, 03.09.2021 tarihinde saat 22.55'te "İnsanları salak yerine koyarken sadece kendi zekanızı baz alıyorsunuz" şeklinde bir Whatsapp durum paylaşımı yaptığını, bu cümleye istinaden 04.09.2021 tarihinde saat 12.14'de okul müdürü T. S. tarafından ısrarlı bir şekilde uyarıldığını, 06.09.2021 tarihinde tüm öğretmenlerin katıldığı bir toplantı düzenlendiğini, toplantıda pek çok memurun paylaşımlar sebebiyle ceza aldığını belirterek kendisini tehdit ettiğini, Okul Müdürü'nün kendisine tüm meslektaşlarının önünde bağırıldığını, toplantıda bulunan tüm öğretmenlere "tarafını seçmesi" gerektiğini söyleyerek kutuplaşmaya sebebiyet verdiğini, toplantıdan sonra bazı meslektaşlarının "tarafını seçme" konuşması sebebiyle kendisine selam dahi vermediğini,

b) Benzer şekilde 2019 tarihinde zor ve sıkıntılı geçirdiği hamilelik sürecinde de psikolojik şiddete maruz kaldığını, Okul Müdürü tarafından şahsına uygulanan psikolojik şiddetin sınırı aşarak; şahsına bağırma, azarlama, tehdit, kutuplaştırma ve sindirme, özel hayata müdahale biçiminde artarak devam ettiğini, konu ile ilgili Afyonkarahisar İl Milli Eğitim Müdürlüğüne verdiği dilekçeye herhangi bir cevap verilmediğini, dilekçenin verilmesinden sonra Müdür Yardımcısının da dahil olduğu psikolojik şiddetin artarak devam ettiğini, Okul Müdürü tarafından "Kime şikayet ederseniz edin, benim arkam sağlam" şeklinde ifadesinin olduğunu, intikam almak amacıyla ders programını düzensiz hazırladığını, Okul Müdürünün derse gireceği sınıfların kapısında beklediğini, benzer şekilde bazı öğretmenlerin de ders programı ile cezalandırıldığını,

c) 2020 yılında bel fitiği sebebiyle ameliyat olduğunu, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesi Beyin ve Sinir Cerrahisi Anabilim Dalı tarafından hakkında uzun süre ayakta durmasını ve oturmasını gerektiren işlerde çalıştırılmamasının uygun olacağı yönünde sağlık raporu düzenlendiğini, sağlık raporunu nöbet muafiyeti için okul idaresine sunduğunu, ancak yeterli öğretmen olmasına rağmen raporunun kabul edilmediğini, konu ile ilgili hukuki yollara başvurduğunu; ders programı ile ilgili olarak üyesi olduğu sendika başkanı tarafından okul idaresi ile yapılan konuşma neticesinde ders programının kısmen düzeldiğini ancak sendika başkanı gittikten sonra Müdür Yardımcısı B. K.'nin kendisini bir kenara çekerek "Sen her şeyini eksiksiz yap adını ona göre at" ifadeleri ile psikolojik şiddeti tekrarladığını,

d) Ayrıca, 21.01.2022 tarihine ait aile hekimi tarafından düzenlenen bir raporu idareye vermediği gerekçesiyle soruşturma geçirdiğini, okul idarecileri tarafından hakkını savunan öğretmenlere sürekli bir baskı uygulandığını, yetkili makamlarla görüşüp durumu izah etmesine rağmen söz konusu konunun çözülmediğini,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

yaşadığı olaylar sebebiyle kaygı bozukluğu geçirdiğini, halihazırda Afyonkarahisar Devlet Hastanesi Ruh ve Sinir Hastalıkları Polikliniğinde tedavisinin devam ettiğini belirterek; iş yerinde uğradığı psikolojik şiddetin sonlandırılmasını, idarecilere gerekli yaptırımların uygulanmasını, okul müdürü ve müdür yardımcısının idari görevlerine son verilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde: “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Ön inceleme yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.” hükmünü içermektedir.

6. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

8. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

9. Bununla birlikte başvuru, başvuranın görev yaptığı ... Ortaokulunda yaşadığını iddia ettiği mobbingin sona erdirilerek buna sebep olan idarecilere gerekli yaptırımların uygulanması, okul müdürü ve müdür yardımcısının idari görevlerine son verilerek, mağduriyetinin giderilmesi talebine ilişkindir.

10. 6701 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinde işyerinde yıldırma, Kanun’da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak bir kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun’un 3’üncü maddesinde ise ayrımcılık temelleri; cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş şeklinde sıralanmıştır. Buna göre, iddiaya konu eylem veya eylemlerin işyerinde yıldırma sayılabilmesi için, söz konusu eylemlerin yukarıda sayılan temellere dayalı olarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak veya bıktırmak amacıyla yapılması ve yıldırma kastının bulunması gerekmektedir.

11. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, okul müdürü ve müdür yardımcısının idari görevlerine son verilmesi talebinin Kurumun görev alanına girmediği, başvuru konusu iş yerinde yıldırma iddiasının 6701 sayılı Kanun’da yer alan ayrımcılık temellerinden hangisine dayalı olarak gerçekleştiği veya herhangi bir ayrımcılık temeline dayanıp dayanmadığının belirtilmemesi, yapılan inceleme ve

araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelini tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme Őartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĐUNA,
2. Kararın bařvurana tebliđine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 11.05.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aliřan TİRYAKİ

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

ye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ

ye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

ye